

Motion till riksdagen

1988/89:Jo525

av Ingrid Andersson m.fl. (s)

Dricksvattenförsörjningen

Vatten är ett absolut oundgängligt livsmedel. I Sverige har det varit en självklarhet att vi haft riklig tillgång på vatten av god kvalitet.

Under senare år har dricksvattenfrågorna fått ökad uppmärksamhet, bl. a. för att ett flertal vattenburna epidemier förekommit. Våren 1988 inträffade den största epidemin hittills när ca 11 000 människor i Boden fick akuta mag- och tarminfektioner.

Kraven ökar nu starkt på ökad effektivitet när det gäller tillsyn av dricksvatten. Det gäller för det kommunala nätet och för enskilda vattentäkter. Gamla vattenledningar fulla med avlagringar kan i årtionden leverera gott vatten. När surhetsgraden ändras, kan tungmetaller och andra ämnen fällas ut och ledningarna rosta sönder.

Kommunerna behöver allmänna råd om hur dricksvattenkontroll skall utföras. Det behövs ökad utbildning för dem som ansvarar för dricksvattenförsörjningen. Kommunerna behöver mer hjälp av teknisk expertis samtidigt som det är brist på utbildade va-tekniker. Det behövs också åtgärder när det gäller enskilda vattentäkter.

För permanentboende finns det i storleksordningen 400 000 brunnar. Behovet av friskt vatten till husdjur bör också beaktas. Räkner man in vattenförsörjningen för fritidsboende, så berörs 2 miljoner människor och ytterligare 400 000 brunnar. En översiktlig bedömning, grundad på olika undersökningar, är att ca 10 % av de borrhade och ca 30 % av de övriga brunnarna är i otillfredsställande skick beträffande vattenkvalitet och utförande. Här ställs den enskilde inför stora problem. Spontant har växt fram en omfattande rådgivning genom SGU och SLL. Ett direkt uppdrag bör ges dessa att svara för information och rådgivning för att utveckla verksamheten.

Det saknas en systematisk handläggning av de enskildas vattenförsörjning. SGU, livsmedelsverket, konsumentverket, naturvårdsverket, Kommunförbundet och analyslaboratorier är exempel på parter som behöver samordnas för att utarbeta ett förstärkt samhällsansvar för enskilda vattentäkter.

Vårt vatten hotas också av olika föroreningar. Från markytan förorenas vatten på många håll av kemikalier från utsläpp, inte minst från jordbrukets kvävegödning.

För vattnet i naturen ansvarar naturvårdsverket. Ansvaret i stort för vårt vatten är således spritt på många olika myndigheter. De lyder dessutom under olika departement. Det försvårar att åstadkomma det övergripande ansvar för vårt vatten som är nödvändigt, om vi i framtiden skall ha tillräckligt med dricksvatten av god kvalitet.

För att förstärka livsmedelsverkets resurser för dricksvattenfrågor föreslås i årets budget en ökning med 500 000 kr. Året före ökades samma anslag med 800 000 kr. Det är bra, och vi är medvetna om att mycket arbete pågår.

Vad som härutöver behövs är en samordning mellan olika ansvariga instanser för att få en helhetssyn på vattenfrågan. Då kan hoten mot vår vattenförsörjning och vilka åtgärder som sammantaget krävs sammanställas. Det bör utmynna i ett långsiktigt åtgärdsprogram, som sträcker sig utöver ett budgetår. Utöver administrativ och ansvarsmässig samordning mellan myndigheter behövs även ett samlat grepp och en utökning av forskningen kring dricksvatten.

Mot. 1988/89
Jo525

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om behovet av samordning och ett långsiktigt åtgärdsprogram för tryggad och förbättrad dricksvattenkvalitet.

Stockholm den 24 januari 1989

Ingrid Andersson (s)

Arne Gadd (s)

Gustav Persson (s)

Barbro Andersson (s)